

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 2; § 3; § 4; § 6; § 8; § 15-20; § 23-24; § 25-26
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 2; § 4; § 5-6; § 8; § 12; § 15-19; § 23-24; § 25; § 27;

Przepisy ogólne

§ 1

- Niniejsze Ogólne warunki ubezpieczenia upraw rolnych z dopłatą do składki z budżetu państwa, zwane dalej "OWU", stosuje się do umów ubezpieczenia upraw rolnych, objętych dopłatami i zawieranych przez TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Warszawie, ul. Domaniewska 41, 02-672 Warszawa, wpisanym do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000171062, zwane dalej „TUZ TUW”, a osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub innymi jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, na podstawie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z dnia 7 lipca 2005 r., zwanej dalej „Ustawą”.
- Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego), w takim przypadku postanowienia OWU stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego. Ubezpieczający zobowiązany jest do zapłacenia składki.
- Za porozumieniem stron do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, jednakże wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone na piśmie pod rygorem nieważności.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, a w szczególności przepisy Kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Definicje

§ 2

- Użyte w niniejszych OWU pojęcia oznaczają:

- akty terroru** - nielegalne działanie lub akcja organizowana z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualna lub grupowa, prowadzona przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowana przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mająca na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy;
- działka ewidencyjna** – ciągły obszar gruntu, położony w granicach jednego obrębu, jednorodny pod względem prawnym, wydzielony z otoczenia za pomocą linii granicznych, oznaczony numerem;
- franszyza integralna** – ustalona w umowie ubezpieczenia procentowo wysokość szkody, poniżej której TUZ TUW nie ponosi odpowiedzialności;
- franszyza redukcyjna** – wartość określona procentowo w odniesieniu do sumy ubezpieczenia, o którą pomniejsza się ustalone odszkodowanie;
- gospodarstwo rolne** – obszar gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, a także obszar takich gruntów, niezależnie od powierzchni, jeżeli jest prowadzona na nim produkcja rolna, stanowiąca dział specjalny produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych;
- karencja** – okres 14 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, w którym TUW TUZ nie udziela ochrony ubezpieczeniowej i za który nie przysługuje składka ubezpieczeniowa;

- 7) **klitent** (definicja ma zastosowanie wyłącznie w zakresie skądania skarg i reklamacji - § 28 niniejszych OWU):
 - a) osoba prawna,
 - b) spółka nieposiadająca osobowości prawnej,
 - c) osoba fizyczna będąca ubezpieczającym, ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia;
 - 8) **plon handlowy** – część plonu ogólnego przeznaczona na sprzedaż lub użytek własny z uwzględnieniem klas jakościowych;
 - 9) **plon główny** – oczekiwany przez rolnika lub producenta rolnego efekt działań uprawowych, za plon główny uznaje się w przypadku:
 - a) buraków cukrowych – korzenie buraka;
 - b) kukurydzy przeznaczonej na paszę – kolby i nadziemne części rośliny;
 - c) zbóż, rzepaku i rzepiku, kukurydzy przeznaczonej na ziarno – ziarna lub nasiona;
 - d) ziemniaków – bulwy;
 - e) warzyw gruntowych – części warzyw gruntowych przeznaczone do konsumpcji;
 - f) drzew i krzewów owocowych oraz truskawek – owoce lub całe nasadzenia;
 - g) chmielu – szyszki;
 - h) tytoniu – liście;
 - i) roślin strączkowych – nasiona;
 - 10) **pole** – zwarty obszar gruntu rolnego, na którym jest prowadzona jedna uprawa rolna, wchodzący w skład gospodarstwa rolnego, oznaczony numerem działki ewidencyjnej lub numerami działek ewidencyjnych;
 - 11) **pozostałość** – plon, który pozostał po wystąpieniu szkody, a możliwy jest jego zbiór, sprzedaż lub dalsze przetworzenie;
 - 12) **producent rolny** – osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne, prowadząca działalność rolniczą, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L z 20.12.2013 Nr 347, str. 608, zwanym dalej rozporządzeniem nr 1307/2013);
 - 13) **reklamacja** – wystąpienie skierowane do TUZ TUV przez klienta, w którym klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ TUV;
 - 14) **skarga** - wystąpienie skierowane przez klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań uchybień, czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ TUV lub agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje TUZ TUV;
 - 15) **składka** – kwota należna TUZ TUV za okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej w okresie odpowiedzialności, opłacana w części lub w całości;
 - 16) **suma ubezpieczenia** – określona w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności TUZ TUV za szkody powstałe w okresie odpowiedzialności;
 - 17) **szkoda całkowita** – szkoda polegająca na całkowitej utracie plonu głównego albo przekraczająca procent szkody ustalony dla danej uprawy rolnej na zasadach określonych w § 24 ust. 5 niniejszych OWU powstała wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową; w przypadku szkód w zakresie ryzyka ujemnych skutków przezimowania za szkodę całkowitą uważa się również szkodę, gdy suma wyodrębnionych uszkodzonych powierzchni części pola wynosi co najmniej 70% całkowitej powierzchni pola;
 - 18) **szkoda częściowa** – szkoda niebędąca szkodą całkowitą; przy czym w przypadku szkód od ryzyka ujemnych skutków przezimowania za szkodę częściową rozumie się szkodę całkowitą na wydzielonej części pola;
 - 19) **szkoda wtórna** – szkoda, która powstała po raz kolejny w tej samej uprawie rolnej w czasie jednego okresu wegetacyjnego i tego samego okresu odpowiedzialności;
 - 20) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do zapłacenia składki;
 - 21) **Ubezpieczony** – posiadacz upraw rolnych objętych ubezpieczeniem;
 - 22) **udział własny** – ustalona procentowo w umowie ubezpieczenia część szkody, o którą pomniejszane jest odszkodowanie;
 - 23) **uprawa zastępcza** – uprawa zasiana lub zasadzona w miejscu uprawy rolnej, na której stwierdzono szkodę całkowitą;
 - 24) **zdarzenie ubezpieczeniowe** – uszkodzenie uprawy rolnej na skutek wystąpienia ryzyka objętego ochroną w ramach umowy ubezpieczenia.
2. Szkody spowodowane przez:

- 1) **deszcz nawalny** - oznaczają szkody powstałe wskutek deszczu o współczynniku wydajności o wartości co najmniej 4; w przypadku braku możliwości ustalenia tego współczynnika bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniach deszczu nawalnego;
- 2) **grad** - oznaczają szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z bryłek lodu;
- 3) **huragan** - oznaczają szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu;
- 4) **eksplozję** - uważa się szkody powstałe w wyniku gwałtownej zmiany stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiłoby nagłe wyrównanie ciśnienia; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 5) **lawinę** – oznaczają szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania ze zboczy górskich lub podgórszych mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota;
- 6) **obsunięcie się ziemi** – oznaczają szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi oraz usuwanie się ziemi, z tym że za szkody spowodowane przez:
 - a) zapadanie się ziemi - uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawalenia się podziemnych wolnych przestrzeni w gruncie,
 - b) usuwanie się ziemi - uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach;
- 7) **piorun** – oznaczają szkody będące następstwem wyładowania atmosferycznego pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia;
- 8) **powódź** – oznaczają szkody powstałe wskutek:
 - a) zalania terenów w następstwie podniesienia się poziomu wód płynących lub stojących,
 - b) zalania terenów wskutek deszczu nawalnego,
 - c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i podgórskich;
- 9) **przymrozki wiosenne** – oznaczają szkody spowodowane przez obniżenie się temperatury poniżej 0° C, w okresie od dnia 15 kwietnia do dnia 30 czerwca, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części;
- 10) **suszę** – oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września, spadku klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb;
- 11) **ujemne skutki przezimowania** – oznaczają szkody spowodowane wymarznąciem, wymoknięciem, wyprzieniem, wysmaleniem lub wysadzeniem roślin, w okresie od dnia 1 grudnia do dnia 30 kwietnia, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być objęte następujące uprawy rolne znajdujące się w gospodarstwie rolnym będącym w posiadaniu Ubezpieczeniowego:
 - 1) zboża;
 - 2) kukurydza;
 - 3) rzepak;
 - 4) rzepik;
 - 5) ziemniaki;
 - 6) buraki cukrowe;
 - 7) chmiel;
 - 8) tytoń;
 - 9) warzywa gruntowe;
 - 10) drzewa i krzewy owocowe;
 - 11) truskawki;
 - 12) rośliny strączkowe.
2. Umowa ubezpieczenia obejmuje plon główny.
3. Umowa ubezpieczenia, do której zastosowanie mają niniejsze OWU, obejmuje ochroną ubezpieczeniową wyłącznie szkody zaistniałe w okresie ubezpieczenia wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakres ubezpieczenia

§ 4

1. TUZ TUW ponosi odpowiedzialność za szkody w uprawach rolnych, określonych w § 3 ust. 1 od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez: grad, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, suszy, powodzi, deszcz nawalny, huragan, lawinę, obsunięcie się ziemi, piorun.
2. W umowie ubezpieczenia od ryzyka suszy zastosowanie ma franszyza redukcyjna w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia i wynoszącej: 20%, 25% albo 30% sumy ubezpieczenia.

3. Ubezpieczający, który uzyskał płatności bezpośrednie w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia od co najmniej jednego z następujących ryzyk: powodzi, suszy, gradu, ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych.

§ 5

Wyłączenia odpowiedzialności

TUZ TUW nie odpowiada za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
- 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 3) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
- 4) powstałe wskutek: trzęsienia ziemi, erozji gleby, działań wojennych, aktów terroru, zamieszek, rozruchów, strajków, akcji protestacyjnych lub działania energii jądrowej, promieniowania radioaktywnego lub innych skażeń;
- 5) spowodowane powodzią na gruntach położonych pomiędzy zbiornikiem lub ciekim wodnym a wałem ochronnym oraz na terenach zalewowych;
- 6) powstałe w wyniku zalania terenu, które nastąpiło z winy Ubezpieczonego wskutek wadliwego działania lub uszkodzenia urządzeń odwadniających, wodociągowych, zbiorników wodnych lub innych podobnych urządzeń;
- 7) powstałe w wyniku tajenia śniegu na terenach bezodpływowych lub niezmeliorowanych;
- 8) spowodowane przez choroby lub szkodniki lub zwierzynę dziką lub domową, nawet wtedy gdy szkody z tytułu ryzyk objętych ubezpieczeniem obniżyły odporność roślin na ich działanie;
- 9) powstałe w skutek wadliwie wykonanych zabiegów agrotechnicznych;
- 10) spowodowane błędami lub zaniedbaniami agrotechnicznymi doprowadzającymi do braku wschodów lub braku właściwego rozwoju roślin, prowadzącymi do niezyskania odpowiedniego ilościowo lub jakościowo plonu;
- 11) powstałe na skutek naturalnego opadania lub osypywania się owoców drzew i krzewów owocowych;
- 12) spowodowane samoistnym opadaniem plonu głównego wskutek braku zapylenia;
- 13) powstałe w uprawach rolnych zastępczych, o ile nie zostały objęte ochroną ubezpieczeniową;
- 14) w uprawach rolnych, za które TUZ TUW przyznał odszkodowanie z tytułu powstania szkody całkowitej;
- 15) będące następstwem szkód z lat ubiegłych;

- 16) powstałe poza terytorium RP.

Suma ubezpieczenia

§ 6

1. Sumy ubezpieczenia, odrębnie dla każdej uprawy rolnej, ustalone są na podstawie informacji podanych przez Ubezpieczającego, z tym że nie mogą one przekroczyć maksymalnych sum ubezpieczenia dla 1 ha określonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w przepisach wykonawczych wydanych do Ustawy.
2. Dodoatkowo przy ustalaniu sumy ubezpieczenia dla owoców, zgodnie z ust. 1 uwzględnia się także udział plonu handlowego w plonie głównym.
3. Sumę ubezpieczenia upraw rolnych:
 - 1) plonujących kilkakrotnie w ciągu roku stanowi wartość plonu całorocznego tych upraw;
 - 2) wysiewanych kilkakrotnie w ciągu roku na to samo miejsce i zbieranych kilka razy w ciągu roku stanowi łączna wartość plonu całorocznego tych upraw.
4. Podstawę ustalenia sumy ubezpieczenia, stanowią:
 - 1) powierzchnia wszystkich pól, na których uprawa rolna została zgłoszona do ubezpieczenia lub liczba roślin na ubezpieczanej powierzchni;
 - 2) plon:
 - a) określony w umowie kontraktacji, w przypadku upraw rolnych będących przedmiotem kontraktacji,
 - b) przeciętny z trzech ostatnich lat – obliczony na podstawie danych gospodarstwa,
 - 3) jednostkowa cena rynkowa plonu, występująca na danym terenie w czasie zawierania umowy ubezpieczenia;
 - 4) cena brutto wynikająca z umowy kontraktacji w przypadku plonu będącego przedmiotem kontraktacji;
 - 5) udokumentowana wartość sadzonek drzew, krzewów owocowych, truskawek lub średnia ich wartość występująca na danym terenie w czasie zawierania umowy ubezpieczenia.
5. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o wartość wypłaconego odszkodowania - zasada wyczerpania sumy ubezpieczenia.

Umowa ubezpieczenia

§ 7.

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, który stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres wegetacji roślin, nie dłuższy niż 12 miesięcy, oznaczony w umowie ubezpieczenia.

3. Ochroną ubezpieczenia objęte jest co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych Ubezpieczonego, wymienionych w § 3 ust. 1 niniejszych OWU.
 4. TUZ TUV może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od informacji podanych we wniosku o ubezpieczenie oraz od dodatkowych informacji mających wpływ na ocenę ryzyka, o które zapyta Ubezpieczającego.
 5. W przypadku nieubezpieczenia wszystkich upraw rolnych danego gatunku na danej działce ewidencyjnej, do dokumentacji ubezpieczeniowej należy dołączyć szkic działki ewidencyjnej z naniesieniem zgłoszonych do ubezpieczenia upraw rolnych.
 6. Ubezpieczający jest zobowiązany określić przeważającą klasę gleby działki ewidencyjnej, na której znajduje się zgłoszona do ubezpieczenia uprawa rolna.
 7. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia Ubezpieczający powinien:
 - 1) na żądanie TUZ TUV, udostępnić dokumentację, na podstawie której Ubezpieczony otrzymał płatności bezpośrednie,
 - 2) umożliwić przedstawicielowi TUZ TUV przeprowadzenie lustracji zgłoszonych do ubezpieczenia upraw rolnych.
 8. Warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia i przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej za ryzyko ujemnych skutków przezimowania jest spełnienie poniższych kryteriów zagęszczenia uprawy rolnej przed dniem 1 grudnia:
 - 1) dla pszenicy ozimej – min. 240 roślin na 1 m²;
 - 2) dla pszenżyta i żyta ozimego – min. 200 roślin na 1 m²;
 - 3) dla jęczmienia ozimego – min. 200 roślin na 1 m²;
 - 4) dla rzepaku ozimego wysiewanego metodą tradycyjną – min. 30 roślin na 1 m²;
 - 5) dla rzepaku ozimego wysiewanego metodą punktową 20 roślin na 1 m².
 9. Zawarcie umowy ubezpieczenia TUZ TUV potwierdza dokumentem ubezpieczenia (polisą).
 - a. z dniem 30 kwietnia – w przypadku szkód będących następstwem ujemnych skutków przezimowania;
 - b. z dniem 30 czerwca – w przypadku szkód będących następstwem przymrozków wiosennych;
 - c. z dniem 30 września – w przypadku szkód spowodowanych przez suszę;
4. Okres odpowiedzialności za szkody w poszczególnych uprawach rolnych kończy się:
 - a. z dniem 31 sierpnia – dla rzepaku i rzepiku oraz owoców wiśni, czereśni i moreli;
 - b. z dniem 15 września – dla zbóż;
 - c. z dniem 30 września – dla chmielu i tytoniu;
 - d. z dniem 31 października – dla ziemniaków, cebuli, owoców drzew i krzewów owocowych, z wyłączeniem owoców wiśni, czereśni, moreli i jabłoni, truskawek oraz dla roślin strączkowych;
 - e. z dniem 15 listopada – dla kukurydzy;
 - f. z dniem 30 listopada – dla buraków cukrowych, warzyw gruntowych z wyłączeniem cebuli, owoców jabłoni;nie później jednak niż z chwilą zbioru lub rozwiązania umowy ubezpieczenia.
 5. Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty przypadający po dniu, w którym rozpoczyna się oznaczony w umowie ubezpieczenia okres ubezpieczenia, odpowiedzialność TUZ TUV rozpoczyna się od dnia oznaczonego w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.
 6. Jeżeli TUZ TUV ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, TUZ TUV może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, za który przypadająca niezapłacona składka.
 7. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie we wskazanym w dokumencie ubezpieczenia terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności TUZ TUV, o ile po upływie terminu TUZ TUV wezwało Ubezpieczającego do zapłaty raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
 8. Odpowiedzialność TUZ TUV kończy się z chwilą wygaśnięcia umowy ubezpieczenia.

Początek i koniec odpowiedzialności

§ 8.

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność TUZ TUV rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 5 -6, oraz nie wcześniej jednak niż od dnia:
 - 1) 1 grudnia – w przypadku szkód będących następstwem ujemnych skutków przezimowania;
 - 2) 21 marca – w przypadku szkód spowodowanych suszą;
 - 3) 15 kwietnia – w przypadku szkód spowodowanych przymrozkami wiosennymi.
2. W umowie ubezpieczenia od ryzyka powodzi, suszy, gradu lub przymrozków wiosennych stosuje się okres karencji.
3. Okres odpowiedzialności za szkody z tytułu wystąpienia poszczególnych ryzyk kończy się:

Odstąpienie od umowy ubezpieczenia

§ 9.

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli

najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia TUZ TUW nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim TUZ TUW udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia **§ 10**

Ubezpieczający, jak i TUZ TUW może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody.

Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia **§ 11.**

1. Jeżeli po zawarciu przez producenta rolnego umowy ubezpieczenia posiadanie gospodarstwa rolnego przeszło na innego producenta rolnego, prawa i obowiązki producenta wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na tego producenta. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że producent rolny obejmujący gospodarstwo rolne w posiadanie wypowie ją przed upływem 30 dni od dnia objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie.
2. W przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia rozwiązuje się ona z upływem 30 dni następujących po dniu objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczenia **§ 12**

1. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
 - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia;
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia na podstawie § 9 niniejszych OWU;
 - 3) z dniem wypowiedzenia umowy ubezpieczenia na podstawie § 10 niniejszych OWU;
 - 4) z dniem wypowiedzenia przez TUZ TUW umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym lub z upływem okresu, za który przypadała niezapłacona składka lub jej pierwsza rata, zgodnie z § 8 ust. 6 niniejszych OWU;

- 5) z upływem 7 dni, licząc od daty otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłacenia zaległej raty składki, o którym mowa w § 8 ust. 7 niniejszych OWU;
 - 6) w przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia na podstawie § 11 ust 1 niniejszych OWU - z upływem 30 dni następujących po dniu objęcia gospodarstwa rolnego w posiadanie, zgodnie z § 11 ust. 2 niniejszych OWU;
 - 7) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia.
2. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

Składka ubezpieczeniowa **§ 13**

1. Składkę za ubezpieczenie upraw rolnych oblicza się za czas trwania odpowiedzialności TUZ TUW według taryfy obowiązującej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Wysokości i termin zapłaty składki określa się w umowie ubezpieczenia.
3. Składka nie podlega indeksacji.
4. Składka może być rozłożona na raty. Wysokość oraz terminy zapłaty pierwszej i kolejnych rat określa się w umowie ubezpieczenia.
5. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia chyba, że umówiono się inaczej.
6. Jeżeli zapłata składki albo raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym, pod warunkiem że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku TUZ TUW.
7. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wskazanej w umowie ubezpieczenia.
8. Jeżeli toczy się jeszcze proces likwidacji szkody, na Ubezpieczającym nadal ciąży obowiązek zapłaty składki lub jej rat w terminie oznaczonym w umowie ubezpieczenia.
9. W razie ujawnienia okoliczności pociągającej za sobą istotne zwiększenie prawdopodobieństwa powstania szkody, TUZ TUW może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim przypadku TUZ TUW wezwie Ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki.
10. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje TUZ TUW wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.

§ 14

1. Wysokość składki ustala się w zależności od:
 - 1) sumy ubezpieczenia;
 - 2) przedmiotu ubezpieczenia;
 - 3) zakresu ubezpieczenia;
 - 4) określonych w taryfie składek stref ryzyka, uzależnionych od miejsca położenia uprawy rolnej zgłoszonej do ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający opłaca składkę ubezpieczeniową pomniejszoną o dopłaty z budżetu Państwa.
3. Wysokość dopłat do składek ubezpieczeniowych jest określana corocznie w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.
4. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, raty składki ubezpieczeniowej, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania.

Prawa i obowiązki Ubezpieczającego/Ubezpieczonego**§ 15**

W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający powinien umożliwić Ubezpieczonemu zapoznanie się z informacjami wynikającymi z umowy ubezpieczenia dotyczącymi przesłanek wypłaty odszkodowania i innych świadczeń oraz ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności TUZ TUV uprawniających do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.

§ 16

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości TUZ TUV wszystkie znane sobie okoliczności, o które TUZ TUV zapytywał w formularzu ubezpieczenia albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
2. Ubezpieczający w czasie trwania umowy ubezpieczenia obowiązany jest niezwłocznie zgłaszać TUZ TUV wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa szkody, o które TUZ TUV zapytywał w formularzu ubezpieczenia albo innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu spoczywają

zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

4. TUZ TUV nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1-3 niniejszego paragrafu nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1, 2 lub 3 niniejszego paragrafu doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 17

1. Ubezpieczony jest zobowiązany umożliwić TUZ TUV sprawdzenie w każdym czasie ilościowego i jakościowego stanu oraz wartości ubezpieczonych upraw rolnych, a po powstaniu szkody podać do wiadomości TUZ TUV wszystkie znane okoliczności pozwalające ustalić rozmiar szkody.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, TUZ TUV może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUZ TUV ustalenie okoliczności i skutków szkody..

Postępowanie w przypadku szkody**§ 18**

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, w tym niezwłocznego powiadomienia odpowiednich służb jeżeli okoliczności, w jakich doszło do powstania wypadku lub jego rodzaj wymagają obecności lub interwencji tych służb.
2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 niniejszego paragrafu, TUZ TUV jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. W razie ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 1-2 niniejszego paragrafu stosuje się również do Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 19

1. Ubezpieczający ma obowiązek zawiadomienia TUZ TUV o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym w terminie 3 dni roboczych od dnia powstania szkody lub uzyskania informacji o jego zajściu, a w przypadku zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego w zakresie ryzyka ujemnych skutków przezimowania dopiero w momencie rozpoczęcia wiosennej wegetacji.

2. Zawiadomienie o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym powinno zawierać:
 - 1) imię i nazwisko Ubezpieczonego oraz dane kontaktowe;
 - 2) datę, przyczynę i miejsce zajścia wypadku ubezpieczeniowego;
 - 3) wykaz zawierający nazwę uszkodzonej rośliny, powierzchnię uprawy rolnej, nazwę lub numer działki ewidencyjnej, numer lub nazwę pola, nazwę miejscowości, w której położona jest zniszczona uprawa rolna;
 - 4) informację o zamiarze przystąpienia do zbioru plonu lub wykonania zabiegów agrotechnicznych związanych z zastosowaniem uprawy rolnej zamiennej lub dokonania innych zabiegów agrotechnicznych zabezpieczających przed powiększeniem szkody;
 - 5) szacunkową wartość powstałej szkody.
 3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu, TUZ TUW może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUZ TUW ustalenie okoliczności i skutków szkody.
 4. Skutki braku powiadomienia TUZ TUW o szkodzie nie następują, jeżeli TUZ TUW w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
 5. W razie powstania szkody Ubezpieczający zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
 6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 1-4 niniejszego paragrafu stosuje się również do Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
2. Postanowienia ust. 1 nie stosuje się do szkód spowodowanych przez powódź, jeżeli ustalenie wysokości szkody w terminie określonym w ust. 1 jest niemożliwe z uwagi na zalanie terenu.
 3. Jeżeli ubezpieczony zamierza dokonać zbioru ubezpieczonej, dotkniętej szkodą uprawy rolnej lub wykonać zabiegi agrotechniczne związane z zastosowaniem uprawy rolnej zastępczej, przed upływem określonego w ust. 1, 14-dniowego okresu, to za zgodą TUZ TUW może wykonać te zabiegi lub dokonać zbioru. Zobowiązany jest jednak pozostawić poletko kontrolne, tj. pas nie zebranych plonów w środkowej części pola o szerokości nie mniejszej niż 4 m dla rzepaku i zbóż oraz 2 m dla pozostałych upraw rolnych, przebiegający przez całą długość pola. W ubezpieczeniu drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych należy w środkowej części plantacji pozostawić minimum jeden rząd drzew (krzewów).
 4. Poletko kontrolne Ubezpieczony powinien pozostawić w stanie niezmienionym do czasu ustalenia przez TUZ TUW wysokości szkody, ale nie dłużej niż przez 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania zgody, o której mowa w ust. 3.

Obowiązki TUZ TUW

§ 22

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia losowego/wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, TUZ TUW informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego szkody, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. TUZ TUW udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUZ TUW udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUZ TUW.
3. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu, TUZ TUW udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.

§ 20

1. TUZ TUW zobowiązany jest w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w §18 ust. 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Zwrot nie dotyczy środków użytych do przeprowadzenia zabiegów agrotechnicznych.
2. W razie ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ustępów poprzedzających stosuje się również do Ubezpieczonego.

§ 21

1. Ubezpieczający lub Ubezpieczony nie mogą dokonywać zmian w miejscu szkody do czasu dokonania oględzin przez przedstawiciela TUZ TUW, chyba że zmiana była niezbędna ze względów gospodarczych lub zabezpieczała szkodę przed jej powiększeniem. Powyższy zakaz nie obowiązuje, jeżeli TUZ TUW nie dokonał oględzin szkody w ciągu 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym.

4. Sposób:

- a) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu,
 - b) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzenia udostępnianych zgodnie z ust. 2 niniejszego paragrafu informacji,
 - c) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z ust. 2 niniejszego paragrafu
- nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu.

5. Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.

6. TUZ TUW przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia.

Ustalanie wysokości szkody i odszkodowania**§ 23**

1. Ubezpieczenie od szkód wyrządzonych przez:

- 1) gradobicie i powódź obejmuje:
 - a) ilościowe ubytki plonów w ubezpieczonych uprawach rolnych,
 - b) straty jakościowe w owocach roślin sadowniczych, truskawkach, chmielu, tytoniu oraz w jadalnych częściach warzyw,
 - c) zniszczenie lub zmniejszenie wartości drzew i krzewów owocowych;
- 2) przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania oraz suszę obejmuje ilościowe ubytki plonów;
- 3) deszcz nawalny, huragan, lawinę, obsunięcie się ziemi, piorun, obejmuje ilościowe ubytki plonów, a w odniesieniu do upraw chmielu, tytoniu, owoców i przeznaczonych na spożycie nadziemnych części warzyw gruntowych - także straty jakościowe.

2. Szkodę powstałą wskutek ryzyk określonych w ust. 1 stanowią:

- 1) dla przymrozków wiosennych - uszkodzenie całych roślin lub ich części polegające na uszkodzeniu błon komórkowych wskutek zamarzania i rozmarzania soku komórkowego w tkankach roślin;
- 2) dla gradu - uszkodzenie roślin lub ich części polegające na: całkowitym zniszczeniu całych roślin lub częściowym ścięciu

i złamaniu łodyg, zniszczeniu liści, uszkodzeniu organów generatywnych, ocętkowaniu;

- 3) dla ujemnych skutków przezimowania - zniszczenie roślin polegające na ich: brunatnieniu, gniciu, zerwaniu części nadziemnej od korzenia, ubytku blaszki liściowej i masy korzenia, rozsądzenia tkanek rośliny wskutek zmian turgoru, wysychaniu na skutek mroźnych wiatrów;
 - 4) dla suszy - uszkodzenie roślin lub ich części polegające na nieodwracalnej utracie turgoru w komórkach roślin (więdnięciu), wysychaniu i obumieraniu całych roślin lub ich części, przyspieszonym dojrzewaniu;
 - 5) dla powodzi - uszkodzenie roślin lub ich części polegające na: wygniciu, żółknięciu, zamuleniu, wyfukaniu z podłoża lub wyrwaniu;
 - 6) dla deszczu nawalnego - wyrwanie roślin lub nasion z naturalnego podłoża lub ich wyfukanie wraz z wierzchnią warstwą gleby oraz zamulenie roślin lub zaskorupienie uniemożliwiające wschody, złamania, trwałe zgięcia lub pęknięcia roślin lub wybicia ziarna;
 - 7) dla huraganu - wyrwanie roślin z naturalnego podłoża, złamanie, naderwanie, oderwanie, pęknięcie lub trwałe zgięcie, wyrwanie, wybicia ziarna;
 - 8) dla obsunięcia się ziemi, lawiny - zniszczenie roślin.
3. W umowie ubezpieczenia zastosowanie ma franszyza integralna:
- 1) w wysokości 10 % szkód w plonie głównym spowodowanych przez: deszcz nawalny, grad, huragan, lawinę, obsunięcie się ziemi, piorun, powódź, przymrozki wiosenne lub ujemne skutki przezimowania w plonie głównym,
 - 2) w wysokości 25 % szkód w plonie głównym spowodowanych przez suszę.
4. W umowie ubezpieczenia, z wyłączeniem ryzyka suszy, zastosowanie ma udział własny ubezpieczonego w szkodzie wynoszący 10% wysokości szkody.

§ 24

1. Ustalenia wysokości szkody w ubezpieczonych uprawach rolnych dokonuje przedstawiciel TUZ TUW w obecności Ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej. Nieobecność Ubezpieczonego zawiadomionego o terminie oględzin nie wstrzymuje ustalenia wysokości szkody.
2. TUZ TUW podejmuje czynności mające na celu ustalenie wysokości szkody w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, a w przypadku ryzyka ujemnych skutków przezimowania - dopiero po rozpoczęciu wiosennej wegetacji.
3. Przy szkodach powstałych we wczesnym okresie rozwoju roślin oraz w przypadku szkód powstałych w wyniku suszy, TUZ TUW może w ciągu 14 dni od otrzymania zawiadomienia o szkodzie

dokonać wstępnego ustalenia wysokości szkody. Ostatecznego ustalenia wysokości szkody TUZ TUW dokonuje bezpośrednio przed zbiorem plonów.

3. Wysokość szkody ustala się oddzielnie na każdym polu. W przypadku nieubezpieczenia wszystkich upraw rolnych danego gatunku na danej działce ewidencyjnej i niedołączenia do dokumentacji ubezpieczeniowej szkicu, o którym mowa w § 7 ust. 5, należne odszkodowanie pomniejsza się o procent, w jakim pozostaje nieubezpieczony areal danego gatunku roślin uprawnych do areалу faktycznie uprawianego przez ubezpieczonego na danej działce ewidencyjnej.
4. Za podstawę do obliczenia wysokości szkody w szkodach częściowych w uprawach rolnych przyjmuje się:
 - 1) z zastrzeżeniem pkt 2, rzeczywistą powierzchnię pola lub jego części, na której uprawa rolna została uszkodzona lub zniszczona (ustaloną w wyniku bezpośredniego pomiaru, na podstawie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych lub innej dokumentacji gospodarstwa) nie większą jednak od powierzchni określonej w umowie ubezpieczenia;
 - 2) dla ryzyka suszy, rzeczywistą powierzchnię pola, na którym uprawa rolna została uszkodzona lub zniszczona (ustaloną w wyniku bezpośredniego pomiaru, na podstawie wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych lub innej dokumentacji gospodarstwa) nie większą jednak od powierzchni określonej w umowie ubezpieczenia;
 - 3) określony procentowo stopień zmniejszenia plonu, ustalony na gruncie w oparciu o wykonaną analizę uszkodzeń roślin i obliczony na podstawie stosowanej przez TUZ TUW instrukcji do ustalania wysokości szkód w uprawach rolnych;
 - 4) sumę ubezpieczenia na 1 ha określoną w umowie ubezpieczenia, nie wyższą jednak niż wartość uprawy rolnej ustalonej na podstawie:
 - a) wydajności plonu z 1 ha określonej w umowie ubezpieczenia lub rzeczywistej określonej przez przedstawiciela TUZ TUW w obecności Ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej – nie wyższej jednak niż ustalonej w umowie ubezpieczenia;
jeżeli przedstawiciel TUZ TUW ustalający rozmiar szkody stwierdzi na gruncie, że wydajność tej uprawy rolnej jest niższa co najmniej o 20% od wartości określonej w umowie ubezpieczenia, ma obowiązek ustalić na gruncie rzeczywistą wydajność i udokumentować tę zmianę w dokumentacji z oględzin,
 - b) ceny jednostkowej plonu ustalonej w umowie ubezpieczenia, nie wyższej od ceny rynkowej, występującej na danym terenie w dniu powstania szkody;
 - 5) liczbę zniszczonych drzew lub krzewów oraz wartość jednostkową sadzonek przyjętą do ubezpieczenia.
5. Jeżeli dojdzie do powstania szkody całkowitej zastosowanie mają ustalenia określone w ust. 4 pkt 1, 2 i 4, a wysokość szkody wynosi:
 - 1) dla roślin uprawnych (z wyjątkiem tytoniu, warzyw gruntowych oraz drzew i krzewów owocowych), gdy szkoda całkowita powstała:
 - a) przed dniem 30 kwietnia – 17% wartości plonu głównego,
 - b) od dnia 1 maja do dnia 15 maja – 40% wartości plonu głównego,
 - c) od dnia 16 maja do dnia 31 maja – 60% wartości plonu głównego,
 - d) po dniu 31 maja – 90% wartości plonu głównego;
 - 2) dla warzyw gruntowych:
 - a) gdy szkoda całkowita powstała do dnia 31 maja, jak również po tym terminie, gdy szkoda całkowita powstanie w czasie 30 dni od wysadzenia roślin lub wysiewu nasion – 25% wartości plonu głównego,
 - b) po tym okresie – 90% wartości plonu głównego;
 - 3) dla tytoniu:
 - a) gdy rośliny zostały zniszczone całkowicie przed terminem obowiązkowego zniszczenia rozsady – 90% wartości rozsady,
 - b) przy całkowitej utracie plonu – 75% wartości plonu głównego;
 - 4) dla drzew i krzewów owocowych oraz nasadzeń truskawek – 90% wartości sadzonek drzew, krzewów owocowych oraz truskawek;
 - 5) dla owoców drzew i krzewów owocowych, w tym truskawek – 75% wartości plonu głównego.
6. W przypadku powstania szkody częściowej, wyliczone odszkodowanie pomniejsza się o zaoszczędzone, nieponiesione koszty oraz straty plonu wynikające z opóźnień zbioru, niezgodnego z terminem agrotechnicznym.
7. W razie wystąpienia szkód wtórnych, wysokość każdej następnej szkody ustala się z uwzględnieniem wysokości poprzednio ustalonych szkód.
8. W ubezpieczeniu upraw rolnych wysiewanych, wysadzanych lub plonujących kilkakrotnie w ciągu roku do wyliczenia odszkodowania przyjmuje się plon upraw rolnych, który uległ szkodzie w jednym cyklu; w przypadku roślin, których plony zbierane są sukcesywnie w miarę dojrzewania – do wyliczenia odszkodowania przyjmuje się wartość plonu zmniejszoną o ilość (wartość) plonu zebranego przed szkodą.

9. W uprawach roślin ozimych uszkodzonych przez skutki złego przezimowania zakwalifikowanie szkody jako szkoda całkowita uzależnione jest od stwierdzenia na gruncie mniejszego od niżej określonego, minimalnego zagęszczenia roślin żywych na działce rolnej (polu) lub jej części: dla pszenicy ozimej - 120 roślin na 1m²; dla pszenżyta i żyta ozimego - 100 roślin na 1 m²; dla jęczmienia ozimego - 90 roślin na 1m²; dla rzepaku ozimego wysiewanego metodą tradycyjną – min. 18 roślin na 1 m²; dla rzepaku ozimego wysiewanego metodą punktową 14 roślin na 1 m².
 10. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, ale nie wyższej niż suma ubezpieczenia, z uwzględnieniem postanowień § 4 ust. 4 - 6.
 11. Wysokość odszkodowania pomniejsza się o wartość pozostałości.
6. Jeżeli w terminach określonych w ust. 4-5 niniejszego paragrafu, TUZ TUW nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie:
 - 1) osobę zgłaszającą roszczenie oraz
 - 2) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie– o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłata bezsporną część świadczenia.
 7. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, TUZ TUW informuje o tym na piśmie:
 - 1) osobę występującą z roszczeniem oraz
 - 2) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie– wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniające całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
 8. Jeżeli Ubezpieczający lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia nie zgadza się z odmową zaspokojenia roszczeń lub ustaloną wysokością odszkodowania, może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez TUZ TUW z siedzibą w Warszawie.
 9. Odzyskanie utraconych przedmiotów po wypłacie odszkodowania zobowiązuje Ubezpieczonego do zwrotu odszkodowania wypłaconego za te przedmioty albo zrzeczenia się praw do nich na rzecz TUZ TUW.

Wypłata odszkodowania

§ 25

1. TUZ TUW wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia Uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym określenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania, zawartej z Uprawnionym ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Suma pieniężna wypłacona z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.
3. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, każdy z ubezpieczycieli odpowiada do wysokości szkody w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
4. Odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
5. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności potrzebnych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczeniowej TUZ TUW lub wysokości odszkodowania w terminie określonym w ust. 4 niniejszego paragrafu okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania TUZ TUW wypłaca w terminie określonym w ust. 4 niniejszego paragrafu.

Dokumenty niezbędne do wypłaty odszkodowania lub świadczenia

§ 26

1. Ubezpieczający ma obowiązek udostępnić dokumenty, które TUZ TUW uzna za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
2. TUZ TUW zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody oraz zasięgnięcia opinii specjalistów. Ponadto TUZ TUW ma prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpieczonego związanych z realizacją umowy ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii. Jednocześnie TUZ TUW zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy informacji, które uzyskało od Ubezpieczającego.

3. TUZ TUW ma prawo wyznaczenia niezależnego eksperta w celu określenia przyczyny, wartości szkody i należnego odszkodowania oraz w celu udzielenia Ubezpieczonemu instrukcji i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków wypadku lub zminimalizowania wartości szkody.
4. Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć TUZ TUW lub wyznaczonemu przez niego ekspertowi wszystkie dokumenty, które TUZ TUW lub wyznaczony ekspert uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
5. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia ust. 1-5 niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.
 - b) przesyłką pocztową wysłaną na adres siedziby TUZ TUW lub w innej jednostce TUZ TUW obsługującej Klienta,
 - 2) ustnie:
 - c) telefonicznie na numer (+48) 22 327 60 60 ,
 - d) osobiście do protokołu podczas wizyty klienta w siedzibie TUZ TUW lub w innej jednostce TUZ TUW obsługującej Klienta,
 - 3) pocztą elektroniczną na adres reklamacje@tuz.pl.

Roszczenia regresowe

§ 27

1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na TUZ TUW do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli TUZ TUW pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń.
2. Nie przechodzą na TUZ TUW roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Jeżeli postępowanie przeciwko Ubezpieczającemu zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem sądu stwierdzającym jego winę umyślną za powstanie szkody, TUZ TUW przysługuje roszczenie do Ubezpieczającego o zwrot uprzednio wypłaconego odszkodowania.
4. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia ust. 1-3 niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.
 - 4) imię i nazwisko (nazwa) klienta,
 - 5) adres zamieszkania (siedziby) klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,
 - 6) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy jeżeli taki został nadany.
4. Na żądanie klienta TUZ TUW potwierdza fakt otrzymania reklamacji albo skargi w formie pisemnej lub w inny sposób uzgodniony z klientem.
5. Odpowiedź na reklamację albo skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji albo skargi. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
6. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji albo skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu, TUZ TUW powinien przekazać klientowi, który wystąpił z reklamacją albo skargą, informację w której:
 - 7) wyjaśni przyczynę opóźnienia,
 - 8) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
 - 9) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji albo skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
7. Odpowiedź na reklamację lub skargę wniesioną przez klienta powinna być udzielona w formie pisemnej (w postaci papierowej) lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
8. Odpowiedź udzielona w formie pisemnej powinna być wysłana przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres wskazany przez klienta.
9. Na wyłączny wniosek klienta odpowiedź może być dostarczona pocztą elektroniczną.
10. TUZ TUW podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Reklamacje i Skargi

§ 28.

1. Reklamacja albo skarga może być złożona u TUZ TUW lub w innej jednostce TUZ TUW obsługującej klienta.
2. Klienci mogą złożyć reklamację albo skargę w następujących formach:
 - 1) pisemnej:
 - a) osobiście w siedzibie TUZ TUW lub w innej jednostce TUZ TUW obsługującej Klientów,

Postanowienia końcowe

§ 29

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, lub w inny uzgodniony przez strony umowy sposób.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.
5. Spór między Klientem a TUZ TUW może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a TUZ TUW, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego: adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.
6. Przez Klienta, o którym mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu rozumie się osobę fizyczną będącą Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest poinformować TUZ TUW o zmianie adresu bądź siedziby w jednej z form wskazanych w ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 30

Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu TUZ TUW nr U/83/2021 i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 30 lipca 2021 r.